

Видавнича діяльність в Україні : *анотований бібліографічний список*

Вип. 3 / 2026,

березень - квітень

URL: <http://nplu.org/article.php?id=423&subject=3>

1. Видавництво «Ранок» потрапило до десятки лідерів Індексу Опендатабота [Електронний ресурс] // Читомо : [вебсайт]. – 2026. – 6 квіт. – Електрон. дані. Подано інформацію, що видавництво «Ранок» увійшло до десятки лідерів у категорії «ТБ+Радіо+Книги» в Індексі Опендатабота 2026. У галузевому рейтингу компанія посіла п'яте місце з виторгом 842,18 млн грн. і стала єдиним книжковим видавництвом у першій десятці цієї категорії. Вказано, що Індекс Опендатабота формують на основі річної фінансової звітності компаній за 2025 р. і їхньої ділової репутації. До переліку не включають підсанкційні бізнеси, компанії з власниками або кінцевими бенефіціарами з РФ, а також підприємства, пов'язані з підсанкційними особами чи внесені до «чорного списку» Антимонопольного комітету України. Текст: <https://chytomo.com/ranokvydavnytstvo-ranok-potrapylo-do-desiatky-lideriv-indeksu-opendatabota/>

2. Всеукраїнське науково-педагогічне підвищення кваліфікації "Прагматичні аспекти рідномовної підготовки", 2 грудня [2024 р.] – 12 січня 2025 р. : [зб. матеріалів]. — Львів ; Торунь : Liha-Pres, 2025. — 35 с.

Шифр зберігання в Бібліотеці: A843917 Зі змісту: Художній текст та мистецтво ілюстрації дитячої книги в Україні / О. М. Томенко. — С. 29-31.

3. Горон Д. «єКнига», дослідження та підтримка перекладів : Богдана Лаюк розповіла про пріоритети роботи в Мінкульті [Електронний ресурс] / Діана Горон // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. — 2025. — 31 берез. — Електрон. дані. Зазначено, що Богдана Лаюк, яка в листопаді 2025 р. стала заступницею міністерки культури України (МК України), головними напрямками своєї роботи вважає зміцнення позицій української книжки і української мови, а проекти, які виникають унаслідок цього, розглядає як інструменти. Вона розповіла про декілька програм, які мають підсилити українських видавців. Одна з них — «єКнига», згідно з якою окремі категорії українців можуть отримати по 908 грн на книжки. За словами Б. Лаюк, додається нова категорія — батьки новонароджених. Книжка має супроводжувати дитину від самого початку, але так само асоціюватися з чимось гарним, стати метафорою, символом для батьків. Також МК України працює над новою програмою, яка закріплена в законодавстві, але ще не втілювалася — пільга на оренду для книгарень. Йдеться про розробку нормативної бази, яка допоможе зрозуміти, як підтримувати книгарні у невеликих населених пунктах. Програма передбачатиме пільгу, яка відшкодуватиме частину витрат на оренду для книгарень. Наведено інші культурні якими працює МК України. Текст: <https://detector.media/infospace/article/248706/2026-03-31-ieknyga-doslidzhennya-ta-pidtrymka-perekladiv-bogdana-layuk-rozpovila-pro-priorytety-roboty-v-minkulti/>

4. «Зачарована Десна», «Радіо Ніч», «Погляд Медузи»: яких англомовних перекладів чекати у 2026? [Електронний ресурс] // Читомо : [вебсайт]. — 2026. — 8 квіт. — Електрон. дані. Вказано, що у 2026 р. англійською мовою мають вийти вісім українських книжок — шість у США і дві у Великій Британії. Про це повідомили в межах програми «Translate Ukraine» від Українського інституту книги. Англійською видадуть книжки

Юрія Андруховича, Артура Дроня, Віктора Домонтовича, Олександра Довженка, Василя Стуса, Любка Дереша, Софії Яблонської та антологію української модерністської поезії. До найочікуваніших видань належать роман «Радіо Ніч», автобіографічна «Зачарована Десна», поезія Стуса та сучасна проза й есеїстика. Переклади охоплюють як класику, так і нову літературу, зокрема тексти про війну й український досвід. Мета цих видань — популяризувати українську літературу у світі та зробити її доступнішою для англомовних читачів. Текст:

<https://chytomo.com/zacharovana-desna-radio-nich-pohliad-meduzy-iakykh-anhlovnykh-perekladiv-chekaty-u-2026/>

5. Зеленський під час зустрічі з рабинами отримав першу україномовну Тору [Електронний ресурс] // RISU.ua : [вебсайт]. – 2026. – 7 квіт. – Електрон. дані. Подано інформацію, що Президент України Володимир Зеленський під час зустрічі з рабинами та представниками єврейських громад із нагоди свята Песах отримав у подарунок першу Тору українською мовою. Віцепрезидент Федерації єврейських громад України Рафаель Рутман зазначив, що за час повномасштабного російського вторгнення зростає кількість єврейської літератури, перекладеної українською мовою. За його словами, усі ці книги друкуються в Харкові попри те, що видавництво неодноразово зазнавало атак з боку РФ. Під час зустрічі обговорювали підтримку України, значення свободи та єдності, а єврейська громада висловила солідарність і готовність і надалі допомагати країні. Ця подія символізує важливість міжрелігійного діалогу та культурної єдності в умовах війни. Текст: https://risu.ua/prezident-pid-chas-zustrichi-z-rabinami-ukrayinskih-mist-otrimav-pershu-ukrayinomovnu-toru_n163252#goog_rewarded

6. Книжку Артема Чапая «Не народжені для війни» перекладуть китайською і корейською [Електронний ресурс] // Читомо : [вебсайт]. – 2026. – 3 квіт. – Електрон. дані. Розглянуто інтернаціоналізацію сучасної української воєнної літератури на прикладі книжки «Не народжені

для війни» авторства Артема Чапая. Це книжка-есеї, що вийшла у «Видавництві 21». На сайті видавництва її описують як «оголену розповідь про внутрішні перетворення людини, що зробила вибір стати військовим». Твір, який має жанр есеїстики та репрезентує особистий досвід переживання війни і внутрішніх трансформацій людини, буде перекладено китайською та корейською мовами, що свідчить про зростання глобального інтересу до українського воєнного нарративу. Зазначено, що видання орієнтоване, насамперед, на іноземну аудиторію як пояснювальний текст про досвід війни «зсередини», а розширення географії перекладів (зокрема в Азії) відображає процес культурної репрезентації України у світовому літературному просторі. Текст: <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4108799-knizku-artema-chaapa-ne-narodzeni-dla-vijni-perekladut-kitajskou-i-korejskou.html>

7. Коноваленко В. Збірник як складений твір чи неоригінальний об'єкт, згенерований ШІ [Електронний ресурс] Володимир Коноваленко // Юрид. газ. – 2026. – 1 квіт. – Електрон. дані. За словами автора статті, у видавничому бізнесі, медіа та цифровому середовищі постійно створюються збірники: літературні та наукові — антології, хрестоматії, збірки вибраних творів одного автора, енциклопедії, словники, періодичні видання (кожен номер газети та журналу є складеним твором, який об'єднує статті, інтерв'ю, фото та ілюстрації різних авторів під загальною концепцією редакції), цифрові: бази даних (якщо добір або розташування даних є оригінальним і творчим) та вебсайти (поєднання текстового контенту, дизайну, програмного коду та графіки). Збірник є результатом роботи з упорядкування творів чи інших матеріалів. У зв'язку з тим, що упорядкування збірника може здійснюватися людиною або штучним інтелектом (ШІ), існує два сценарії створення збірника. Перший - композицію збірника визначає людина (у цьому випадку збірник є складеним твором, тобто об'єктом авторського права); другий - композицію формує ШІ (збірник є неоригінальним об'єктом, утвореним у результаті

функціонування комп'ютерної програми без безпосередньої участі фізичної особи в його утворенні). Текст: <https://yur-gazeta.com/publications/practice/zahist-intelektualnoyi-vlasnosti-avtorske-pravo/zbirnik-yak-skladeniy-tvir-chi-neoriginalniy-obekt-zgenerovaniy-shi.html>

8. Круковський В. Організовані українці в Новому Світі: історія світового українства на прикладі діяльності Конгресу Українців Канади [Електронний ресурс] / Віталій Круковський // Українознавство. – 2026. – № 1. – С. 112-127. Зазначено, що Канадське українство та його провід у вигляді Конгресу українців Канади і його складових організацій здійснюють найважливішу історичну місію щодо підтримки української державності, збереження культури, мови, традицій і звичаїв шляхом налагодження та розвитку власного розгалуженого шкільництва, системи закладів вищої освіти (ЗВО), мережі науково-дослідницьких інституцій, благодійно-громадських фондаций, культурно-просвітницьких товариств і громадських організацій, засобів масової інформації (ЗМІ) – власної україномовної періодичної преси, телебачення і радіомовлення – та лобіюють інтереси української нації в Канаді. Текст: <http://journal.ndiu.org.ua/article/view/356136>

9. Одещина отримала найбільше книжок у межах акції «Українським дітям — українську книгу» [Електронний ресурс] // Читомо : [вебсайт]. – 2026. – 13 квіт. – Електрон. дані. Висвітлено результати реалізації благодійної акції «Українським дітям — українську книгу», в межах якої Одещина отримала найбільшу кількість видань для забезпечення дитячих бібліотек та освітніх закладів. Проєкт спрямований на підтримку доступу дітей до україномовної літератури в умовах воєнної міграції та інформаційних викликів. Зазначено, що розподіл книжкових ресурсів здійснюється з урахуванням регіональних потреб, а пріоритет надається територіям зі значною кількістю внутрішньо переміщених осіб (ВПО). Акція виконує культурно-освітню та інтеграційну функцію, сприяючи зміцненню мовно-культурної ідентичності дітей та забезпеченню їхнього доступу до україномовного освітнього середовища. Ініціативу розглянуто як елемент

державної політики у сфері книговидання та гуманітарної підтримки, спрямованої на подолання наслідків війни і відновлення освітньо-культурної інфраструктури. Текст: <https://chytomo.com/odeshchyna-otrymala-najbilshe-knyzhok-u-mezhakh-aktsii-ukrainskym-ditiam-ukrainsku-knyhu/>

10. V «Книжкова країна» оголосила програму [Електронний ресурс] // Читомо : [вебсайт]. – 2026. – 13 квіт. – Електрон. дані. Подано інформацію, що 23 – 26 квітня на ВДНГ у Києві відбудеться фестиваль «Книжкова країна», у межах якого традиційно діятиме великий блок благодійних і громадських ініціатив. Цієї весни «Книжкова країна» відбудеться вже вп'яте. За словами організаторів, фестиваль буде «кольоровим», адже головна ідея сезону - показати, як читання виходить за межі книжок і взаємодіє з іншими креативними індустріями: ілюстрацією, сценографією, дизайном, модою, театром та архітектурою. Зокрема на фестивалі можна буде передати книжки військовим, це можна буде зробити на стендах «Книга на фронт» — точки збору працюватимуть у павільйоні № 1 та на площі. Зібрані видання передадуть на позиції, у пункти дислокації та військові шпиталі. Паралельно «Live Media HUB» збиратиме україномовні книжки для сільських бібліотек у межах проекту «Будинок Української Книги». Окремим напрямом стане збір російських книжок на макулатуру, який реалізовуватимуть разом із фондом «Гуркіт». Кошти від цієї ініціативи спрямують на закупівлю техніки, дронів і транспорту для військових. Розглянуто інші благодійні проекти в межах книжкового фестивалю. Окрім благодійного блоку, на фестивалі традиційно відбудеться книжковий ярмарок за участі понад 100 видавництв і книгарень, а також зустрічі з письменниками, артистами, блогерами й медійниками. Текст: <https://chytomo.com/v-knyzhkova-kraina-oholosyla-prohramu/>

11. Садовенко С. Ілюстрація дитячої книжки кінця ХХ – початку ХХІ століття в Україні як засіб візуальної комунікації [Електронний ресурс] / Світлана Садовенко // Вісн. Нац. акад. керівн. кадрів культури і мистецтв. – 2026. – № 1. – С. 145-151. Запропоновано інтегративне

трактування ілюстрації дитячої книжки як комунікативної системи, де авторські образотворчі рішення забезпечують змістову конкретизацію тексту, регулювання емоційного тону читання та формування візуальної грамотності дитини. Обґрунтовано, що спадкоємність традицій книжкової графіки та прискорення технологічної модернізації змінюють виробничі стандарти, професійну роль ілюстратора та спектр художніх технік. Авторська ілюстрація дитячої книжки посилює функції ідентифікації видання та організації читання, а цифрові засоби збільшують стилістичну варіативність без зменшення значущості рисунка, композиції та колористики. Аргументовано релевантність підходів мистецької критики та освітніх аспектів, які окреслюють інтерпретаційні стратегії ілюстратора й педагогічну функцію образу. Текст: <https://journals.uran.ua/visnyknakkkim/article/view/356255>

12. Співзасновниця видавництва Magenta Art Books Олена Грабб стала почесною консулкою України в Аотеароа [Електронний ресурс] // Читомо : [вебсайт]. – 2026. – 29 берез. – Електрон. дані. Вказано, що призначення Олени Грабб почесною консулкою України в Данідіні на Південному острові Аотеароа (Нова Зеландія) відображає тенденцію залучення представників креативних індустрій до дипломатичної діяльності. Зазначено, що О. Грабб є співзасновницею видавництва, що спеціалізується на створенні мистецьких ілюстрованих видань та просуванні української культури у міжнародному контексті. Її діяльність у сфері книговидання сприяє міжнародному поширенню українських мистецьких видань. Акцентовано, що залучення представників видавничої галузі до дипломатії підсилює культурну дипломатію, популяризацію української книги та розвиток міжнародних зв'язків. Текст: <https://chytomo.com/spivzasnovnytsia-vydavnytstva-magenta-art-books-olena-hrabb-stala-pochesnoiu-konsulkoiu-ukrainy-v-aotearoa/>

13. Сто українських книжок перекладуть і видадуть у 33 країнах [Електронний ресурс] // Укрінформ : [укр. інформ. сайт]. – 2026. – 6 квіт. –

Електрон. дані. У межах програми «Translate Ukraine» у 2026 р. планується перекласти 100 українських книжок у 33 країнах світу, щоб популяризувати українську літературу за кордоном. Відбір проєктів здійснювався на конкурсній основі серед видавців із різних країн, і підтримку отримали найкращі перекладацькі ініціативи. Книги українських авторів перекладуть приблизно 30 мовами, що сприятиме поширенню української культури та зміцненню її міжнародної присутності. Текст:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4109582-translate-ukraine-100-ukrainskih-knizok-perekladut-u-sviti.html>

14. У Львові проведуть дитячий книжковий форум [Електронний ресурс] // Укрінформ : [укр. інформ. сайт]. – 2026. – 12 квіт. – Електрон. дані. Розглянуто відновлення у Львові дитячого книжкового форуму як культурно-освітнього інструменту формування практик читання та розвитку читацької культури серед дітей і сімей. Подія позиціонується як масштабна інтерактивна освітня платформа, що поєднує літературну, ігрову та творчо-пізнавальну діяльність. Аналітично форум може бути інтерпретований як елемент культурної політики, спрямованої на підтримку дитячого читання, розширення доступу до якісної літератури та формування стійких культурних компетентностей у ранньому віці. Особливий акцент зроблено на інтерактивних форматах, що відповідають сучасним тенденціям неформальної освіти та залучення аудиторії через гейміфікацію. Йдеться про відновлення та розвиток книжкової інфраструктури України, що сприяє зміцненню культурної ідентичності та підвищенню рівня читацької активності серед молоді. Текст:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4111654-u-lvovi-provedut-ditacij-knizkovij-forum.html>

15. Українські книжки — у списку найкращих видань від Болонської виставки-2026 [Електронний ресурс] // Читомо : [вебсайт]. – 2026. – 1 квіт. – Електрон. дані. Зазначено, що Болонський ярмарок дитячої книги (Bologna Children's Book Fair) оприлюднив список найкращих книжок

"The BRAW Amazing Bookshelf", який укладають з-поміж учасників премії *"The BolognaRagazzi Awards"*. До списку увійшли 150 книжок із 43 країн. Його сформували окремо від переможців премії *"The BolognaRagazzi Awards"*, адже значна кількість видань справила сильне враження на міжнародне журі. Загалом до добірки увійшли дві українські книжки. Серед них: «Кряк!» Юлії Гвілім (Видавництво Старого Лева, 2025 р.); «Що воно таке? Українська література» Анастасії Євдокимової (видавництво «Ранок», 2025 р.). Нагадано, що *"The BRAW Amazing Bookshelf"* — міжнародна відзнака у сфері дитячої літератури, яку щороку присуджують у межах *"Bologna Children's Book Fair"*. Вона відзначає найкращі книжки-картинки з усього світу за їхню художню якість, інноваційність і здатність розкривати потенціал дитячої книги як мистецького об'єкта. Відібрані книжки потрапляють до спеціальної виставки *"The BRAW Amazing Bookshelf"* під час ярмарку в Болоньї. Премія є частиною *"BolognaRagazzi Awards"* — однієї з найпрестижніших нагород у галузі дитячого книговидання. Текст: <https://chytomo.com/ukrainski-knyzhky-u-spysku-najkrashchykh-vydan-vid-bolonskoi-vystavky-2026/>

16. ШІ допомагає малим книжковим ринкам Європи, але робить їх залежнішими від англійської [Електронний ресурс] // Читомо : [вебсайт]. – 2026. – 8 квіт. – Електрон. дані. Зазначено, що штучний інтелект уже став частиною європейського книжкового ринку, насамперед його використовують у перекладі, виробництві аудіокнижок, виданні академічної літератури та внутрішніх редакційних процесах. Водночас для малих мовних ринків Європи активне застосування ШІ сприяє посиленню залежності від англійської як мови-посередника. Таких висновків дійшли автори розділу *AI, Publishing, and Small-Language Markets* у звіті *«Books in Translation: Trends and Transformations in the European Publishing Market»*. У звіті наголошено, що саме на малих мовних ринках вплив ШІ може бути відчутнішим, ніж у великих країнах: там, де видавці поєднують культурну місію з потребою вижити економічно, автоматизація видавничих процесів стає не

додатковою опцією, а одним із чинників, від яких залежить, чи книжка взагалі дістанеться до аудиторії. Водночас малі ринки впроваджують такі рішення повільніше й обережніше, бо їх стримують висока вартість впровадження і потреба в людському контролі. Текст: <https://chytomo.com/shi-dopomahaie-malym-knyzhkovym-rynkam-ievropy-ale-robyt-ikh-zalezhnishymy-vid-anhlijskoi/>

17. Які компанії претендують на премію інновацій у видавничій справі? [Електронний ресурс] // Читомо : [вебсайт]. – 2026. – 5 квіт. – Електрон. дані. Подано інформацію, що Міжнародна асоціація видавців (IPA) оголосила короткий список премії "Innovation in Publishing Award 2026", якою відзначають проекти, що допомагають видавничій індустрії адаптуватися до нових викликів. За словами президентки IPA Гванци Джобави, на третю премію IPA "Innovation in Publishing Prize" надійшло багато сильних номінацій. Інновації у видавничій справі відбуваються на дуже різних рівнях, і добре, що можна відзначити бодай частину з них шорт-листі. Вказано, що Премію заснували 2022 р., її вручають раз на два роки. Як міжнародна організація, IPA прагне відзначати ті ініціативи, які можуть бути відтворені в інших країнах і принести користь світовій видавничій галузі. Переможців IPA "Innovation in Publishing Award" та IPA "Champion Award" оголосять під час 35-го Міжнародного конгресу видавців, що відбудеться в Куала-Лумпурі 5 – 9 липня 2026 р. Текст: <https://chytomo.com/ipa-oholosyla-short-lyst-premii-za-innovatsii-u-vydavnychij-spravi/>

15.04.2026

Укладач: Савицька Л. В.

Відповідальний за випуск: Зайченко Н. Я.